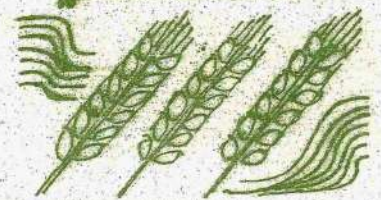

GAUJIMALĪTIS

1992. gada janvāris

KOPSAIMNIECĪBA

"KOCĒNI"

Pārdomas uz sliktā stāvot...

LAIKS ATKAL KATRAM MUMS PLEĢOS UZLIEK JAUNU RŪPĀJUMU NASTU. TU-
VU KOPSAIMNIECĪBAS "KOCĒNI" PĀRVEIDOŠANAS SAPULCĒ. AR KĀDĀM
CERĪBĀM, IEINTERESĒTĪBU ŠO NOTIKUMU SAGaida KOCĒNIEŠI, PAR
TO STĀSTA ŠIS NELIELĀS INTERVIJAS.

S. VAHITOVA, pagasta valdes priekšsēdētāja: - Es būtu priecīga, ka šī pārveidošanās sapulcē sanāktu nei tikai 26. februāri, bet gan jau nākamnedēļ, kaut vai tūdaļ.

- Kādēļ tāda steiga?

S.V.: - Gribu, lai pēc iespējas ātrāk pagastā katram zemes strādniekam būtu īpašnieks, kārtīgs īpašnieks, kas apzinātos gan objektu, gan zemes īsto vērtību.

- Vai tagad tas nenotiek?

S.V.: - Tagad tik daudz līdzekļu laukos ir ieguldīts, bet atdeves nav, tiek izvadīti šie līdzekļi, ieguldījumi. Saimniecības vadība visur klāt piestāvēt nevar, bet uz vietām īsta saimnieka nav. Priecājos par katru zemes gabalu, uz kura atgriezās īsts saimnieks...

J. JANSONS, kopsaimniecības "Kocēni" valdes priekšsēdētājs:

- Brīnumi uzreiz laukos nekādi nenotiks. Taču viens man ir skaidrs: sabiedrība ar ierobežotu atbildību būs tikai pārejas ceļš no sociālistiskās ražošanas lauksaimniecībā uz kapitālistisko ražošanu.

- Kur jūs šajā pārejas periodā saskatāt būtiskāko?

J.J.: - Būtiskākais ir tas, kam pieder īpašums. Visu laiku mūsu cilvēkiem taču bija iestāstīts, ka labākais ir kolektīvai īpašums, kopēja strādāšana. Kapitālistiskajā pasaulē noteicošā īpašuma forma ir privātipašums, tādēļ arī visām šīs Sabiedrības lauku kolhozu vietā galamērķim ir jābūt īpašuma privatizācijai, privātsaimniecību izveidei.

- Ko jūs šajā privatizācijas gaitā uzskatāt par būtisku pašreizējā brīdī?

J.J.: - Jārīkojas tā, lai nesagrautu lauksaimniecisko ražošanu. Ir jāapzinās, ka privātais saimniekotājs jau šajā gadā, pat ne nākamajā kopumā nespēs nodrošināt Latvijas vajadzīgo lauksaimniecības produktu apjomu. Tādēļ pārejas

periodā lielākie ražošanas objekti ir jā saglabā vienkopus, ražotspējīgi un arī ir privatizējami tikai kā veselas ražošanas vienības.

Vienlaikus nedrīkst steigties ar to objektu privatizēšanu, kas vajadzīgi ražošanas nodrošināšanai.

- Kādēļ?

J.J.: - Atcerieties, kā veidojās savā laikā kolhozi. Vispirms sveda kopā lopņus, inventāru, tad izrādījās, ka bez mehāniskajām darbnīcām, gateriem un dažādiem citiem palīgierīcīkiem strādāšana neiznāk. Tagad procesam jābūt otrādi pakāpeniskam. Kamēr nav privatizēti lielākie ražojošie objekti, tikmēr palīgierīcīkiem ir jābūt.

Mēs taču redzam, ka arī mūsu pagasta jaunsaimniekiem vēl mehāniskajās darbnīcās, šur vai tur citur pakalpojumu palīdzība ir vajadzīga.

Taču vienu uzsveru, Sabiedrība ir tikai starpposms. Ja kāds cer, ka vēl kaut kādā, kaut arī izmainītā formā uz laikiem saglabāsies kolhozs, tad tā nu gan nebūs.

G. ŠIKMANIS, galdnieks:

- Tagad jau viss ne taikai pamēnešiem, bet par dienār maiņās. Grūti pateikt, kas līdz tam 26. februārim būs.

- Vai priekšstats, kas tomēr ar kopsaimniecību notiks, jums ir?

G.V.: - Kopumā ir. Zinām, ka veidosies sabiedrība. Ko darīsim mēs, par to kopīgi nesam runājuši. Cik zinu, ja sabiedrība būs, tad mehāniskās darbnīcās, galdniecība paliks kopējas.

Kaut gan nevar zināt, kas vēl te būs. Šai te ēkai, kur ir galdniecība, ārzemēs esot saimnieks. Nevar jau zināt, ko tas domā. Nebūtu slikti, kad viņš atvestu no Vācijas galdniecības mašīnas, stādītu augšā, es būtu ar mieru tad palikts arī pie tāda saimnieka par galdnieku...

K. VANAGS, galdniecības darbu vadītājs: - Uzskatu, ka celtniekiem un amatniekiem darbs vienmēr pietiks. Ja bijušais īpašnieks mūs liks no šīs ēkas ārā, būs jādomā par jaunām telpām, gan jau Sabiedrībai tādas atradīsies. Tagad jau no daudz kā nāksies atteikties, bet galdnieku pakalpojumus vajag ne tikai kopsaimniecībai vien. Jau tagad lielākā daļa ir privātpasūtījumu. Nav kopsaimniecībai materiālu, ar ko strādāt. Brauc pasūtītāji ar savu materiālu, samaksā 11 procentus no par pasūtījumu paredzētās samaksas kolhozam. Pārējo saņem darba izpildītājs.

Par kaut ko nopietnāku, par galdnieku darbnīcas pārpemšanu kolektīvai īpašumā varētu domāt tikai tad, ja mums būtu skaidrība par ēku, par turpmāko apmešanās vietu. Pašreiz tādas rociņas, lai būvētu jaunu galdniecību mums nevienam nav.

M. KAZAKS, šoferis, kā pats saka, no dzimšanas: - Ir jāiet uz SIA, ir kaut kas jādara, jāsaimeņo citādi. Ar to aizīgu, ko šoferis saņem tagad, gimeņi vairs neiztik. Ja man par braukšanu uz darbu un atpakaļ vien dienā vajag 1,40 rubļus, ēdīcā bez 7 rubļiem pusdienas nevar dabūt, tad ar 205 rubļiem par 22 darba dienām vakariņas neiznāk.

- Kādas ir ieceres?

M.K.: - Esmu mūjānieties. Pieprasījām ar brāļiem zemi atpakaļ. Cerams, ka iedos. Man nevajag daudz, iztikšu ar dažiem hektāriem. Tad varu domāt, ka palieku strādāt arī par šoferi jaunajā Sabiedrībā. Šajos laikos bagāts nekļūsi, bet, kad ir zeme, tad izdzīvot var...

I. BEČERE, dispečere: - Privatizācija ir vajadzīga, bet nebūs pareizi, ja to darīs steigā. Ja tūdaļ likvidēs lielās fermas, ko cilvēki ēdis. Laucinieks jau vēl iztiks, bet pilsētnieks... Vai privātais zemīti ar lāpstu raks? Pašlaik dzimst kooperatīvi, bet vai tie ražo. Pērk un pārdod. No tā taču vairāk nekā netiks.

Ir noteikti jādomā par to, lai galīgi nabadzībā nepaliktu tie cilvēki, kas visu mūžu aizvadījuši kolhoza darbā, kuriem sava īpašuma pirms saiešanas kolhozā nav bijis, bet kas visus spēkus ir kolhozā atstājuši...

Par statūtiem... Ko lemsim?

GATAVOJOTIES SAIMNIECĪBAS PRIVATIZĀCIJAS SAPULCĒI, mūs katru nodarbina jautājums: "Kā strādāsim tālāk?"

Mūsu turpmākais darbs atspoguļosies, iezīmēsies jaundibināmās sabiedrības ar ierobežotu atbildību statūtos, kas patreiz tiek izstrādāti.

Statūtu projektā paredzēts, ka jaundibināmās sabiedrības mērķis ir sekmēt lauksaimnieciskās ražošanas privatizācijas procesus, efektīvi izmantot bijušās kopsaimniecības kapitālu, ražot un realizēt lauksaimniecības produkciju, gūstot peļņu.

Statūtu projektā noteikts, ka viss kopsaimniecības kapitāls jeb manta pēc inventarizācijas saraksta tiek iekļauta tehnoloģiski nedalāmos pamatlīdzekļu un apgrozāmo līdzekļu objektos, kas ir nedalāmi arī organizatoriski. Tad jaunās sabiedrības dalībnieku grupas vai atsevišķi cilvēki, pārņemot šos objektus savā īpašumā, varētu turpināt lauksaimniecības produkcijas ražošanu.

Pašlaik ir iescerēts, ka kopsaimniecības "Kocēni" privatizācijas un pārveidošanas sapulce būs šī gada 26. februārī, precizējot datumu par to publicēsim paziņojumu rajona laikrakstā "Liesma". Statūti paredz, ka par jaundibināmās sabiedrības dalībniekiem dibināšanas brīdī ir visi kopsaimniecības biedri, kuriem aprēķinātas kopsaimniecības kapitāla daļas, kā arī šo kapitālu daļu likumīgie mantinieki. Pēc tam pilnas dalībnieku tiesības iegūst tikai tie kapitāla daļu īpašnieki, kuri ir ieguvuši vismaz vienu kapitāla daļas nominālvērtību un par to saņēmuši kapitāla daļas apliecības. Pārējiem gada laikā būs jāapvieno kapitāla daļu daļas vai jāpiemaksā līdz daļas nominālvērtībai.

Ir paredzēts, ka kapitāla daļu apliecības uz laiku nevarēs saņemt tie kapitāla daļu mantinieki, kuri paši savā starpā nespēj vienoties, kas no viņiem pārstāv mantoto kapitālu: statūtos paredzēts, ka apliecību varēs saņemt tikai mantinieku pārstāvis.

Statūtu projektā arī paredzēts, ka jaunās sabiedrības dalībniekiem būs tiesības atbilstoši kapitāla daļu skaitam pārvaldīt sabiedrību, saņemt kārtējo dividendi, tikt ievēlētiem valdē un revīzijas komisijā, stāties darbīgumattiecībās ar Sabiedrību, ievērojot darba likumdošanā paredzētās tiesības, pienākumus un atbildību.

Būs tiesības pārtraukt darba līguma attiecības, neatsavinot kapitāla daļas, veidot Sabiedrības ražotnēs patatāvīgas saimnieciskā aprēķina vienības uz nomas līguma pamata.

Būs tiesības atsavināt kapitāla daļas, pārņemot pastāvīgā uzņēmējdarbībā kādu no objektiem,

kas iekļauts mantu inventarizācijas sarakstā.

Ja uz vienu un to pašu objektu būs vairāki pretendenti, tad iegūt īpašuma tiesības uz šo objektu varēs izsoles kārtībā.

Paredzētas tiesības pirk, pārdot vai citādi atsavināt kapitāla daļas starp sabiedrības dalībniekiem.

Noteikta kārtība, kā Sabiedrības dalībnieks varēs atsavināt kapitāla daļas, pretī saņemot naudu, kā dalībnieki pensionāri varēs kārtot maksājumus par Sabiedrības pakalpojumiem ar dividendu summām un kapitāla daļām. Tas pats attieksies arī uz invalīdiem.

Statūtu projektā, protams, noteikti arī Sabiedrības dalībnieku pienākumi un atbildība. Vispirms un galvenais - Sabiedrības dalībnieka pienākums ir ievērot Statūtus un Latvijas Republikā spēkā esošos likumus!

Ir jāargā Sabiedrības manta, jāievēro ekoloģiskie noteikumi.

Par statūtu neizpildi un ja tādas darbības rezultātā tiek nodarīti zaudējumi Sabiedrības mantai, dalībnieks atbild ar savu kopējo gada dividendi. Ja dividende vien nesedz zaudējumus, Sabiedrības sapulce var izslēgt minēto dalībnieku no Sabiedrības.

Sabiedrības dalībnieki ar savām daļām atbild par Sabiedrības saistībām.

Pastiprināt atbildību noteikta Sabiedrības valdes un revīzijas komisijas locekļiem, kas saskaņā ar LIKUMA PAR SABIEDRĪBĀM AR IEROBEŽOTU ATBILDĪBU 56. un 57. pantiem par nelikumīgu rīcību, pilnvaru ietvaru un Statūtu pārkāpumiem par zaudējumiem atbild ar visu savu mantu!!

Kad jaunās Sabiedrības statūtu projekts būs pilnībā sagatavots, to pavairosim, lai katram kopsaimniecības "Kocēni" biedram būtu iespēja ar to iepazīties. Taču jau tagad sāciet domāt, izsvērt.

Privatizācijas komisijas uzdevumā lūzmu visus kopsaimniecībā strādājošos aktīvi piedalīties statūtu projekta apspriešanā. Priekšlikumus par izmaiņām, papildinājumiem statūtu projektā lūdzam iesniegt rakstiski PRIVATIZĀCIJAS KOMISIJAI.

Apsīnāsimies, ka mūsu turpmākā dzīve, darbība daudzējādā ziņā būs atkarīga no tā, ko paredzēsīm Sabiedrības STATŪTOS. Katru soli apsvērsim no likumības un arī no morāles viedokļa: daudzviet būs jālemj par cilvēkā darba mūža izvērtējumu.

L. GRIGAIKA